

IZJAVA DANA

U pojedinim tužilaštima, poput banjalučkog, nema starih predmeta. Nijedan predmet ne smije skupljati prašinu

Anton Kasipović, ministar pravde RS-a

DOBAR LOŠ ZAO

ISA-BEGOV HAMAM

Sarajevo će uskoro biti vraćen Isa-begov hamam u svoj njegova ljepota i raskoš. Vakufska direkcija Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini privodi kraj njegovu obnovu, a već prvih dana februara biće pokrenuta procedura za tehnički prijem objekta, koji bi prve posjetioce mogao primiti u aprilu.

VALENTINA H. HALILOVIĆ

Udruženja žena koje se bore protiv karcinoma dojke 4. februara će, na Svjetski dan borbe protiv malignih oboljenja, uputiti zahtjev za ukidanje tendra pri nabavci citostatika, kao i za formiranje specijalnog fonda od akciza za plaćanje skupog lječenja. Ovu inicijativu snažno podržava i Udruženje žena obojelih od raka dojke "Narcisa" Orašje s Valentinom H. Halilović na čelu.

HAMDJA LIPOVAC

Premijer USK-a Hamdija Lipovac mogao bi se uskoro ponovo naći iza rešetaka, nakon što je Vrhovni sud FBiH ukinuo rješenje o odbijanju produžetka privrata za njega i Alenu Gluhalici, osumnjičene za zloupotrebu položaja prilikom gradnje igrališta Stens. Lipovaci i Gluhalici uhapšeni su polovinom decembra 2014. i u privratoru su proveli 30 dana.

DRAGAN MARKOVIĆ

Selektor rukometne reprezentacije BiH Dragan Marković po povratku sa Svjetskog prvenstva u Kataru, koje smo okončali na 20. mjestu, dao je poštenu ocjenu našeg nastupa. Suočeni sa povredama, neiskustvom i sudijskim nepravdama nismo ni mogli više. Sada se, kaže Marković, valja okrenuti borbi za nova prvenstva.

VIJEST U BROJU

16,8

posto iznosila je stopa nezaposlenosti u posljednjem kvartalu 2014. u Srbiji.

Jasmina Čaušević, magistrica rodnih studija NEVIDLJIVE U SV

Ne treba zaboraviti da je jezik, ipak, i paradigma socijalnih i ideoloških odnosa u

Razgovarala: Angelina Šimić

Rektorat Univerziteta u Sarajevu, zacijelo je zaprimio dopis koji su mu krajem prošlog tjedna uputili Udržujući za jezik i kulturu Lingvisti i Sarajevski otvoreni centar, sa zahtjevom za donošenjem propisa i akata, kako je navedeno, kojim bi se rodno osjetljiv jezik uveo u službenu komunikaciju na svim fakultetima UNSA, kao i institucijama koje su pod ingerencijom Rektora.

Pozivajući se na to da je Parlamentarna skupština BiH koncem prošle godine objavila priručnik "Upotreba rodnog osjetljivog jezika u Parlamentarnoj skupštini BiH", navedeno udruženje i centar pozvali su i Rektorat UNSA da doneće sličan akt, te na taj način podstakne sve uposlenike da u službenoj komunikaciji koriste rodnog osjetljivog jezika.

U rodu i broju

- Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH, kako i navodite u dopisu članovima 2, 4. i 25, garantira se zaštita od diskriminacije putem spola. No, i pored toga, smatrati da UNSA treba promjeniti Statut. Zašto?

- Nema razloga da jedna naučna i obrazovna ustanova jezikom diskriminira osobu ženskog spola, koјu stiču znanja u okviru nje, time što ih kroz iste i zvanja podrazumijeva u muškom rodu, čineći ih na taj način nevidljivima u svojoj struci. Bez ulaska u psiholingvistička, sociološka, ideološka ili druga objašnjenja, čini se logičnim da se u bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku koriste imenice ženskog roda kao i mocijoni sufiksi kad već postoje, i da se na taj način postigne pravilo našeg jezika da se u rečenici moraju slagati u rodu i broju.

• Prepoznati ste važnost uklanjanja diskriminacije putem jezika. Koliko je ona izražena na visokoškolskim ustanovama, u čemu su u praksi ogleda?

- Ogleda se u tome da postoji neujednačenost i nedosljednost u korištenju rodnog osjetljivog jezika, kao i to da se negramatične sintagme ili rečenice nalaze na mjestima produkcije akademskog znanja - da uz ženino ime i prezime piše da je doktor nauka ili magistar, profesor ili sekretar. Naš jezik, ponavljam, ima sve što je lingvistički potrebno da se ženski rod i vidi i čuje u jeziku - titule, funkcije i zvanja trebaju i biti u ženskom rodu kada se odnose na žene.

• • •

• Koliko je ovo povećati razinu svijesti o upotrebi rodnog osjetljivog jezika?

- Usvajanje ili mijenjanje jezičkih navika je proces, pa je tako potrebno vrijeme da svako od nas u

MILORAD DODIK

Neoprezni Bosić i Ivanić

Predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik rekao je da je tekst izjave o evrointegracijama BiH, poslijeglas je sugestija SNSD-a, SP-a i DNS-a, prihvativljivi, ali da ostaje veliki problem za ubuduće to što lideri SDS-a i PDP-a Mladen Bosić i Mladen Ivanić nisu vidjeli ništa sporno ni u prethodnoj verziji i da je ta njihova nepronost veoma tragična.

"Bio sam svjedok raznih situacija, kao i mnogi iz SDS-a i PDP-a, kada su se male mogućnosti koristile kao velike šanse za prekrapanja BiH i prenos nadležnosti, i to im, izgleda, nije bilo dovoljno. Nepozivanje na Ustav i Dejtonski sporazum, suverenitet i teritorijalni integritet BiH u prvoj verziji izjave, značilo bi otvaranje nove priče o suverenitetu BiH i mnogočemu drugom", upozorio je Dodik u intervjuu za Smu.

On je naglasio da je ova izjava mogla odmah da bude korektno i lagano uradena, ali da je nepotrebno dobila politički prizvuk, prije svega, sa stanovišta činjenice da je to radio Predsjedništvo BiH, iako to nije njegova nadležnost.

"Ovih dana bilo je komentara da je u izjavi uradeno sve što smo mi tražili i to je saopšteno u nekoj ljetitoj for-

mi, a ja ih pitam - zašto su prihvatali ako to nije bilo ispravno. Nemam namjeru da komentarišem, niti da polemišem sa bilo kim o tome, pa ni sa Bosićem, ali me zapanjuje njegovo nepoznavanje stvari ili naivnost koju pokazuju, mada mislim da je riječ i o jednom i drugom. Bosić je koncentrisan isključivo na promociju jedne grupe ljudi u okviru SDS-a, koja pokušava samo da se dokopira poziciju na nivou BiH, ne vodeći računa o stvarnom interesu Republike Srpske", istakao je Dodik.

On je ocijenio da je bazična priča Bosića i nekoliko ljudi oko njega isključivo vezana za "ulagivanje i poltronisanje SDA i bošnjačkoj političkoj strukturi".

i koordinatorica programa SOC DJOJ STRUCI

društvu, koji se na duge staze mogu i trebaju mijenjati

Jasmina Čaušević: Usvajanje ili mijenjanje ježičkih navika je proces

VIDLJIVO I NA NIVOU JEZIKA

Inicijativa o upotrebi rođno osjetljivog jezika na UNSA odnosi se na način na koji se žene imenuju i cilj joj je da učini žensko znanje i rad vidljivim i na nivou jezika. Sa druge strane, žene nisu homogena kategorija i mnogobrojni su i ogromni problemi koji ženama čine život gotovo nepodnošljivim.

svom govoru osvijesti rođno osjetljiv jezik, a kada se to desi, izrazi poput doktorica nauka, akademkinja, dekanesa, magistrica, lingvistkinja, prorektorka, sudska tumačiteljica, hirurškinja ili ombudsmenka, postaće nam "normalni" baš kao i njihovi pandani u muškom rodu.

Teška svakodnevница

• Koliko će ova inicijativa o upotrebi rođno osjetljivog jezika utjecati na položaj žene u BiH?

- Inicijativa o upotrebi rođno osjetljivog jezika na UNSA odnosi se na način na koji se žene imenuju i cilj joj je da učini žensko znanje i rad vidljivim i na nivou jezika. Sa druge strane, žene nisu homogena kategorija i mnogobrojni su i ogromni problemi koji ženama čine život gotovo nepodnošljivim. U BiH žive žene čiji su najveći problemi vezani za to što su u ratu preživele silovanje i druge oblike seksualnog nasilja, što su im životu uništeni, i što ne postoji sistemska briga države o ovim ženama, što su bolesne, žive u siromaštvo i pod stigmom srama. Prema različitim istraživanjima, svaka treća žena u BiH trpi neki oblik nasilja, i bez obzira na njenih materijalnih ili obrazovnih statusa, njihova svakodnevica je teška. Žene sa invaliditetom su u višestruko teškom položaju. Romkinje, takođe. Oko nas žive i žene koje žive u strahu da će ih porodica odbaciti, da će dobiti otazak na poslu ili da će ih na ulici neko pretući samo zato što vole druge žene ili što nisu biološke žene. Svi ovi problemi sa kojima žene žive prelамaju se kroz pitanja ostajanja bez posla, nemogućnosti zapošljavanja, siromaštva, gladi. Kada se sve uzme u obzir, naravno, da je imenovanje žena najmanji problem, ali ne treba zaboraviti da je jezik, ipak, i paradigma socijalnih i ideoloških odnosa u društvu koji se na duge staze mogu i trebaju mijenjati.

DRAGAN ČAVIĆ

BiH ne bi smjela izvoziti naoružanje u Ukrajinu

Predsjednik NDP-a Dragan Čavić saopšto je da stranka podržava izjavu Predsjedništva BiH o evropskoj opredjeljenosti BiH, dodajući da to ujedno znači i težak ulazak u proces ekonomskih i socijalnih reformi.

"Očekujem da izjava Predsjedništva bude uskoro upucena u Parlament BiH na usvajanje. Nakon tog trebalo bi usvojiti mehanizam koordinacije kako bi se moglo krenuti s provedenjem reformi", kazao je Čavić jučer u Banjoj Luci.

Istakao je da se NDP oštro suprotstavlja prodaji oružja u Ukrajinu, te poručio da se ne treba svrstati na jednu stranu u sukobu u toj zemlji. Ustvrdio je da je ministar spoljne trgovine BiH Boris Tučić dao "ostavku u najlošije vrijeme i time nadležnost za izvoz oružja Ukrayini prebacio na svoju zamjenicu, koja je članica SDP-a BiH".

"Bilo bi daleko korektnije da je umjesto ostavke Tučić odbio da potpiše saglasnost za izvoz oružja", naglasio je Čavić i dodaо poziva sve političke faktore u BiH da sprječe izvoz oružja.

"Valjda BiH, koja je i sama prošla kroz unutrašnji rat, zna da je najbolje ne mijesati se u unutrašnjim sukobima u bilo kojoj državi", kazao je on.

Ocijenio je da ključni problem neformiranja vlasti na nivou BiH proizlazi iz činjenice da je blokiran izbor potpredsjednika Federacije BiH iz reda srpskog naroda.

On je rekao da je sramotna činjenica da je u FBIH gdje, prema Ustavu, delegati iz reda Srba u federalnom Domu naroda mogu biti izabrani iz reda srpskih poslanika u kantonima, od 17 potrebnih delegata, "nahvatano" svega 13.

G. K.

Sezona gripe i početak školske godine

Broj pacijenata smanjen u drugoj polovini januara

Foto: D. ĆUMUROVIĆ

NIPOŠTO NEMOJTE DJECU VAKCINISATI SADA!

Roditelji ne trebaju paničariti, ali ukoliko uoče simptome kod djece, ne trebaju ih slati u školu, kazala je Sena Softić

početak nastave u školama mogao bi povećati broj oboljelih od virusnih oboljenja. Do sada je u zavodima za zdravstvenu zaštitu registrovano stotinjak oboljelih od sezonske gripe tipa A i B. No, pretpostavlja se da je brojka daleko veća pa je procjena da je od početka sezone od gripe oboljelo i nekoliko hiljada osoba.

S obzirom na to da je gripa kod većine pacijenata završavala akutnom upalom pluća, strah građana je bio opravдан. Ipak, razloga za paniku nema.

- Istina, pacijenti koji su dolazili u Hitnu sa simptomima tipičnim za prehladu i gripu, kroz sedam dana, nakon što sumirovali, dolazili su po novu terapiju, ovaj put za upalu pluća. No, već početkom prosinca uočili smo manji broj pacijenata, naglašava Softić, te dodaje da iako je broj pacijenata sa simptomima koji upućuju na gripu smanjen, javno okupljanje, poput škola, vrtića, uvijek nosi rizik.

Kao i obično, lječnici upozoravaju da je gripa teška bolest koju treba odležati kako ne bi bilo po-

Slabija vakcinacija uzrok epidemije morbila

Zavod za javno zdravstvo Federacije (ZZJZ) BiH u 2014. godini zabilježio je 3.426 slučajeva u kojima su pacijenti imali tipične simptome morbila. Epidemija je prošle godine proglašena u Republici Srpskoj i Tuzlanskom kantonu. Epidemiolog iz ZZJZ-a ističi da je glavni razlog javljanja ove bolesti slabija vakcinacija djece od ratnog perioda pa do danas.

Doktorica Sena Softić kaže da Kanton Sarajevo nema razloga da proglaši epidemiju, jer je riječ o pojedinačnim slučajevima. Također, poručuje roditeljima da djevcu na vrijeme vakcinišu kada su u pitanju obavezna cjepliva.

sljedica, a na taj način će se spriječiti i njeno širenje u školama i na radnim mjestima.

Slab odziv

Za sada je među oboljelima najviše osoba srednje dobi i starijih, što se i moglo očekivati jer su školska djeca posljednje tri sedmice bila na raspustu.

- Upravo bi početak nastave mogao biti okidač za povećanje broja oboljelih među mladima. Ipak, moram strogo napomenuti roditeljima da nipošto sada ne vakcinisu djevcu. Naime, to se trebalo raditi u oktobru ili novembru, ali sada nipošto jer mogu biti prirodno zaraženi virusom, aako se na to doda vakcina koja u sebi sadrži virus koji je u nekom drugom morfološkom stanju, onda simptomi gripa mogu biti daleko veći i opasniji, ističe Softić.

U predsezoni gripa obično se bilježi slab odziv na cjepljenje koje pruža skoro pa stopostotnu zaštitu. Pored toga, neophodno je raditi na jačanju imuniteta i djelovito preventivno. U sezoni gripe i prehlade svi smo izloženi uzročnicima bolesti. Samo 10 do 15 posto osoba se razboli što direktno ovisi o otpornosti organizma te vrsti i snazi mikroorganizama.

E. GODINJAK

STANARI, ISTOČNI DRVAR I DOMALJEVAC-ŠAMAC

Danas izbor načelnika i odbornika

U novoformiranoj općini Stanari stanovnici će danas izći na prve izbore. Birat će načelnika i 15 odbornika, javila je Fena.

Za mjesto načelnika bore se tri kandidata - Miljan Kršić iz Srpske demokratske stranke, Dušan Pačić iz Saveza nezavisnih socijaldemokrata i nezavisni kandidat Marinko Janjillović. Za 15 odborničkih funkcija u Skupštini opštine prijavili su se kandidati iz sedam političkih stranaka - SNSD, SDS, DNS, SP, Srpska alternativa, HDZBiH, PDP te četiri nezavisne kandidate.

Za izbore u Stanarima, u čiji općinski sastav je ušlo 13 naseljenih mesta s oko 11.000 stanovnika, u Centralni birački spisak, zaključno s 12. januarom 2015. godine, upisana su 7.943 birača.

Stanari su u septembru prošle godine dobili status općine nakon što su više od 50 godina bili na selje u sastavu grada Dobroja.

Osim u Stanarima, za danas su zakazani prijevremeni izbori i za načelnika u Istočnom Drvaru. Za tu funkciju kandidati su Milka Ivanković iz Zavičajnih

socijaldemokrata - Mile Marčeta i Milovan Mihajlović iz Socijalističke partije. Raniji načelnik Dragan Lukač iz SNSD-a je u avgustu prošle godine opozvan glasovima 78 birača, od 121, koliko ih je glasalo na referendumu.

Danas se održavaju izbori za načelnika i u općini Domaljevac - Šamac, gdje su kandidati Matko Prgo met iz HDZ-a BiH te Mario Jurkić iz HDZ-a 1990. Raniji načelnik Željko Josić iz HDZ-a 1990 početkom izbornoj kampanje pred prošlogodišnje oktobarske opće izbore u BiH podnio je ostavku. Pravo glasa ima 4.416 birača - 3.649 na redovnim biračkim mjestima, 100 u odsustvu i 667 van BiH.